

Bosna

Bosna i Hercegovina (BiH) je u 2013. godini napravila umeren napredak u naporima da eliminiše najgore oblike dječjeg rada. Republika Srpska (RS) i Distrikt Brčko (DB) su usvojili izmene svojih krivičnih zakona kojima se pravni sistem u pitanjima trgovine ljudima dovodi u sklad sa zakonima na državnom nivou. Vlada je usvojila Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima i prateći Akcioni plan za period 2013 – 2015. Vlada je takođe obezbedila \$ 1,4 miliona za projekte nužnog smeštaja djece iz romske zajednice i uspostavila nacionalnog koordinatora za Akcioni plan u okviru Decenije uključivanja roma. Međutim, djeca u BiH i dalje se angažuju u najgorim oblicima dječjeg rada, u prosjačenju i komecialnoj seksualnoj eksploraciji kao rezultat trgovine ljudima. Vlada nema sveobuhvatnu listu opasnih zanimanja i aktivnosti koje su zabranjene za decu. Pored toga nema adekvatan broj centara za socijalnu zaštitu koji daju usluge djeci u opasnosti, uključujući i djecu koja su nađena da prose.

Na bazi izvještaja, identifikovane su preporučene akcije u Bosni i Hercegovini koje bi unapredile eliminisanje dječjeg rada, uključujući i njegove najteže oblike.

Područje	Preporučena akcija	Preporučena godina(e)
Zakoni	Obezobjediti da postoji regulativa u svim entitetima koja jasno opisuje opasne tipove rada za branjene za djecu.	2009. – 2013.
	Obezobjediti da se djeca angažirana u prostituciji tretiraju kao žrtve a ne kao počinioци krivičnih djela shodno zakonu BiH.	2013.
	Usvojiti predložene izmjene kako bi se dovjeli u sklad državni kazneni zakon i kazneni zakon Federacije Bosne i Hercegovine, kako bi se posebno zabranili svi oblici trgovine ljudima.	2011. – 2013.
	Izmjeniti zakone u FBiH and BD kako bi se uspostavile kazne za svako korišćenje djece za prostituciju.	2013.
	Obezobjediti da su zakonima FBiH i BD maloljetnici zaštićeni od korišćenja, nabavljanja i nuđenja za nezakonitu trgovinu drogama ili za druge nezakonite aktivnosti.	2011. – 2013.
Sprovodenje	Obezobjediti da se vodi dovoljna istraga u slučajevima kada su djeca pronađena da prose na ulicama kako bi se utvrdilo kada postoje mogući slučajevi trgovine ljudima.	2012. – 2013.
	Obezobjediti da inspektorji rada ne trebaju predhodnu saglasnost supervizora da bi obavljali inspekciju i omogućiti njihov neometan i slobodan pristup na mesta istrage.	2013.
	Prikupiti kompletne podatke, podjeljene po starosti i tipu trgovine ljudima (gdje je to moguće) za žrtve trgovine ljudima, podvođenje i prosjačenje o kojima je vođen postupak u sudskom sistemu.	2013.
	Unaprediti koordinaciju između različitih relevantnih agencija kako bi se obezbjedilo da djeca nađena u najgorim oblicima dečjeg rada dobiju pristup do odgovarajućih službi.	2013
Koordinacija	Uspostaviti koordinativne mehanizme na državnom i entitetском nivou za borbu protiv najgorih oblika dječjeg rada.	2009. – 2013.
Vladine mјere	Procjeniti uticaj mјera čiji je cilj pružanje pomoći djeci i ugroženom stanovništvu, uključiv rome, u vezi najgorih oblika dječjeg rada.	2010. – 2013.

Područje	Preporučena akcija	Preporučena godina(e)
Socijalni programi	Prikupiti podatke o djeci uključenoj u najgore oblike dječjeg rada, posebno one koja se koriste za džeparenje i komercijalnu seksualnu eksploraciju, kako bi se unapredila sposobnost onih koji donose mјere da identifikuju probleme preciznije i da se njima bave efi kasnije.	2009. – 2013.
	Promovirati i uključivati romsku i druge manjine u obrazovni sistem putem uspostavljanja programa podrške, kulturno osjetljivog nastavnog programa i programa prevazilaženja jezičkih barijera.	2013.
	Proširiti napore za pomoć romima i drugim porodicama da se registriraju za adekvatnu dokumentaciju za državljanstvo koje njihovoj djeci daje pristup školama.	201. – 2013.
	Procjeniti uticaj programa namjenjenih djeci i ugroženom stanovništvu, uključujući rome, a u vezi najgorih oblika dječjeg rada.	2013.
	Uspostaviti programe, uključujući dugoročne kapacitete kako bi se pozabavilo dječjim angažiranjem u prosaćenju i bandama za džeparenje.	2012. – 2013.
	Unaprediti statističke mogućnosti centara za socijalni rad kako bi sakupljali kvalitetne podatke o djeci koja radi u prinudnom prosaćenju i djeci žrtvama seksualne eksploracije, kao i obezbjediti podatke o žrtvama trgovine ljudima koji se nalaze u skloništima i razvrstati ih na odrasle i djecu.	2012. – 2013.